

Nr 20.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor, m. m.; given Stockholms slott den 23 december 1937.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1. Förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor; samt
2. Förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Förslag
till
Förordning
angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931
(nr 280) om erkända sjukkassor.

Häri genom förordnas, *dels* att 39 § förordningen den 26 juni 1931 om erkända sjukkassor skall upphöra att gälla, *dels ock* att 5, 6, 9, 33 samt 41—43 §§ samma förordning skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

5 §.

För ett — — — lokalsjukkas antagas.

Har centralsjukkas — — — icke antagas.

Sökes antagande till centralsjukkas eller lokalsjukkas för ett och samma område av mer än en understödsförening, skall tillsynsmyndigheten söka åvägabringa jämkning beträffande de avsedda verksamhetsområdena eller överlåtelse enligt 66 § lagen om understödsföreningar på en av föreningarna av den eller de andras rörelse eller på en för ändamålet bildad förening av samtliga de sökandes rörelse. Kan överlåtelse som nu sagts icke åvägabringas, har tillsynsmyndigheten att pröva, vilken förening må anses lämpligast, därvid hänsyn särskilt bör tagas till föreningarnas medlemsantal. Vad nu stadgats skall äga motsvarande tillämpning, där antagande sökes allenast av en förening men anledning finnes antaga, att ansökan framdeles kommer att göras även av annan, för ändamålet lämplig förening.

6 §.

Understödsförening skall för att kunna antagas till erkänd sjukkas hava i sina stadgar angivet:

- 1) vilket område föreningens verksamhet skall omfatta;
- 2) under vilka villkor medlem må uteslutas;
- 3) i vilken ordning beslut om uttaxering å medlemmarna skall fattas och efter vilka grunder beslutad uttaxering skall verkställas.

Avser föreningen — — — dess uppgifter.

Stadgarna för — — — förordning föreskrives.

9 §.

Till medlem — — — kassans verksamhetsområde.

Person, som — — — sin mantalsskrivningsort.

Inträde i erkänd sjukkasse må vidare beviljas allenast den, som fyllt femton men icke femtio år, har god hälsa och icke är behäftad med lyte, vilket medför eller skäligen kan förväntas medföra väsentlig nedsättning av arbetsförmågan eller påkalla läkarvård i större utsträckning. Vad nu stadgats gäller icke vid inträde i centralsjukkasse genom indirekt anslutning på sätt i 11 § sägs eller vid bildande av lokalsjukkasse av anledning, varom i 19 § förmåles, eller vid överlåtelse å erkänd sjukkasse av annan understödsförenings rörelse eller viss del därav på sätt i 59 eller 66 § lagen om understödsföreningar sägs.

33 §.

Om fasta medlemsavgifter och om uttaxering är stadgat i lagen om understödsföreningar.

Föreskrives i erkänd sjukkassas stadgar, att särskild avgift skall erläggas i samband med inträde i kassan eller övergång till högre sjukhjälpsklass eller av medlem, som underlåtit att i rätt tid betala fast avgift eller uttaxerat belopp, må dylik särskild avgift icke bestämmas högre än som enligt tillsynsmyndighetens prövning kan anses skäligt.

41 §.

Har medlemsantalet — — — hos tillsynsmyndigheten.

I anledning — — — medgivandet återkallas.

Har medgivande, som i nästföregående stycke sägs, ej lämnats eller har sådant medgivande lämnats och kassans medlemsantal därefter nedgått under det nya talet och detta icke inom tre månader åter uppnåtts, skall kassan vara pliktig att överlåta sin rörelse på sätt i 66 § lagen om understödsföreningar sägs på centralsjukkasse, till vilken medlemmarna äro anslutna.

Vad ovan — — — adertonde dagen.

42 §.

Finner tillsynsmyndigheten, att anledning till anmärkning mot erkänd sjukkassas verksamhet föreligger, äger tillsynsmyndigheten, där vad sålunda förekommit ej enligt 78 § lagen om understödsföreningar bör medföra där stadgad påföljd, meddela kassan anvisning att vidtaga den åtgärd eller förändring av kassans verksamhet, som prövas erforderlig, därvid tillsynsmyndigheten skall bestämma viss skälig tid, inom vilken anvisad åtgärd skall hava vidtagits.

Finnes sjukkassan — — — antagandet återkallas.

Har anvisning enligt 78 § nämnda lag meddelats erkänd sjukkasse och finnes kassan icke tillbörligen ställa sig anvisningen till efterrättelse, må tillsynsmyndigheten, där den ej finner skäl föreligga att tillämpa i nämnda paragraf därför stadgad påföljd, återkalla antagandet.

Återkallande av — — — lämnad anvisning.

43 §.

Om delgivning av beslut, som av tillsynsmyndigheten meddelats enligt denna förordning, så ock om besvär över sådant beslut gälle vad i 79 § lagen om understödsföreningar finnes stadgat.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1938; dock att för understödsförening, som vid nämnda tid är registrerad enligt lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar, äldre bestämmelser fortfarande skola äga tillämpning så länge sagda lag är gällande för föreningen.

Förslag
till
Förordning

angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264)
om erkända arbetslöshetskassor.

Härigenom förordnas, att 4, 5, 26, 34 och 35 §§ förordningen den 15 juni 1934 om erkända arbetslöshetskassor skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

4 §.

Vid prövning av ansökan om antagande skall tillsynsmyndigheten tillse, att föreningens stadgar överensstämma med vad under II—V i denna förordning föreskrives. Är så icke fallet, skall antagande vägras.

Sammanfaller det — — — antagande vägras.

5 §.

Understödsförening skall för att kunna antagas till erkänd arbetslöshetskassa hava i sina stadgar angivet:

- 1) föreningens verksamhetsområde;
- 2) under vilka villkor medlem må uteslutas;
- 3) under vilka förutsättningar uttaxering å medlemmarna skall äga rum, i vilken ordning beslut om uttaxering skall fattas och efter vilka grunder beslutad uttaxering skall verkställas;

- 4) under vilka förutsättningar beträffande arbetslöshetens omfattning bland kassans medlemmar eller kassans ekonomiska ställning daghjälpens storlek och understödstitidens längd må i den i 24 § stadgade ordningen ändras.

26 §.

Erkänd arbetslöshetskassa — — — fasta medlemsavgifter.

Om de fasta avgifterna stadgas i lagen om understödsföreningar.

Föreskrives i — — — anses skäligt.

34 §.

Finner tillsynsmyndigheten — — — hava vidtagits.

Finnes erkänd — — — tid förlustig.

Har anvisning enligt 78 § lagen om understödsföreningar meddelats erkänd arbetslöshetskassa och finnes kassan icke tillbörligen ställa sig anvisningen till efterrättelse, må tillsynsmyndigheten, där den ej finner skäl föreliggande att tillämpa i nämnda paragraf därför stadgad påföljd, förfara enligt andra stycket här ovan.

Återkallande av — — — lämnad anvisning.

35 §.

Om delgivning av beslut, som av tillsynsmyndigheten meddelats enligt denna förordning, så ock om besvär över sådant beslut skall gälla vad i 79 § lagen om understödsföreningar finnes stadgat; dock må klagan icke föras över beslut, som av tillsynsmyndigheten meddelats angående beskaflenheten av arbetskonflikt inom område, där kollektivavtal gäller.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1938; dock att för understödsförening, som vid nämnda tid är registrerad enligt lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar, äldre bestämmelser fortfarande skola äga tillämpning så länge sagda lag är gällande för föreningen.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 23 december 1937.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIG-FORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, anför:

Nyss har Kungl. Maj:t på hemställan av mig beslutat för riksdagen fram-lägga proposition med förslag till, bland annat, lag om understödsföreningar. Såsom jag vid berörda lagärendes behandling i statsrådet den 24 september 1937 framhållit, föranleder den sålunda föreslagna nya lagstiftningen vissa *ändringar i förordningarna den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor och den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor*. Förslag till så-dana ändringar hava utarbetats inom socialdepartementet, och anhåller jag att nu få redogöra för dessa förslag.

**Förslaget till ändring i vissa delar av förordningen om erkända
sjukkassor.**

5 §.

66 § förslaget till ny lag om understödsföreningar motsvarar 68 § gällande lag i ämnet. Hänvisningen i 5 § tredje stycket sjukkasseförordningen till 68 § understödsföreningslagen har följaktligen jämkats.

6 §.

Enligt första stycket punkterna 4) och 5) i denna paragraf i dess nuvarande lydelse skall understödsförening för att kunna antagas till erkänd sjukkassa hava i sina stadgar angivet, huru de medel må användas, vilka på grund av medgivande enligt 35 § icke skola avsättas till fond eller skola från fond av-skiljas, samt huru i händelse av föreningens upplösning, där ej överlåtelse på sätt i 61 § understödsföreningslagen sägs kommer till stånd, med behållna till-gångar skall förfaras. Bestämmelser rörande dessa frågor skola emellertid jämlikt 8 § punkterna 11) och 16) förslaget till ny understödsföreningslag upp-tagas i varje understödsförenings stadgar, varför berörda punkter i sjukkasse-förordningen såsom hädanefter överflödiga fått utgå.

9 §.

Hänvisningen i tredje stycket till 59 eller 66 § understödsföreningslagen har jämkats till överensstämmelse med förslaget till ny lag i ämnet.

33 §.

I 13 § förslaget till ny understödsföreningslag stadgas bland annat, att understödsförening till verksamhetens bedrivande skall upptaga fasta medlemsavgifter, att dessa skola vara så avvägda, att de i förening med andra för verksamheten avsedda inkomster må antagas förslå till infriande av förfallna utfästelser, förvaltningskostnader och övriga föreningen åliggande utgifter ävensom till föreskriven fondbildning, att avgifterna icke må upptagas med olika belopp för olika grupper av föreningens medlemmar i vidare mån än som skäligen föranledes av olikhet medlemmarna emellan i avseende å försäkringsrisk eller å understödsrätt, till den del densamma grundas å erlagda medlemsavgifter, samt att, om enligt föreningens stadgar uttaxering å medlemmarna kan äga rum, sådan må beslutas allenast i den händelse att föreningens tillgångar finnas otillräckliga för verksamhetens behöriga utövande.

Då dessa bestämmelser i sakligt hänseende helt överensstämma med de i sjukasseförordningen under rubriken »Om stadgarnas bestämmelser rörande avgifter och fondbildning» i 33 § första, andra och fjärde styckena upptagna föreskrifterna, hava sistnämnda föreskrifter, till undvikande av dubbelbestämmelser, ersatts med en hänvisning till vad i understödsföreningslagen är stadgat om fasta medlemsavgifter och om uttaxering. Den sålunda föreslagna ändringen har föranlett en formell jämkning av 33 § tredje stycket sjukasseförordningen i dess nuvarande lydelse.

39 §.

Då 14 och 15 §§ förslaget till ny understödsföreningslag upptaga bestämmelser, som helt motsvara stadgandena i 39 § sjukasseförordningen, torde sistnämnda paragraf böra upphöra att gälla.

41—43 §§.

I dessa paragrafer hava hänvisningarna till vissa paragrafer i understödsföreningslagen jämkats till överensstämmelse med förslaget till ny lag i ämnet.

Övergångsbestämmelserna.

Författningsändringarna böra träda i kraft samma dag som den nya understödsföreningslagen eller den 1 juli 1938. För en redan erkänd sjukassa samt för en understödsförening, som önskar bliva antagen till erkänd sjukassa, böra emellertid, så länge nu gällande understödsföreningslag jämlikt övergångsbestämmelserna till den nya lagen i ämnet fortfarande äro att tillämpa å föreningen, äldre bestämmelser fortfarande gälla.

Förslaget till ändring i vissa delar av förordningen om erkända arbetslöshetskassor.

4 §.

Enligt 13 § förslaget till ny understödsföreningslag skola de fasta medlemsavgifter, som understödsförening har att till verksamhetens bedrivande

upptaga, vara så avvägda, att de i förening med andra för verksamheten avsedda inkomster må antagas förslå till infriande av förfallna utfästelser, förvaltningskostnader och övriga föreningen åliggande utgifter ävensom till föreskriven fondbildning, och jämlikt 70 § samma förslag skall registrering vägras, om understödsförenings stadgar icke stå i överensstämmelse med föreskrifterna i lagen eller finnas icke vara betryggande för medlemmarna och övriga understödsberättigade eller eljest icke upprättade på ett med hänsyn till verksamhetens art och omfattning lämpligt sätt. Med hänsyn till vad sålunda föreslagits lära de bestämmelser i 4 § första stycket arbetslöshetskasseförordningen, enligt vilka tillsynsmyndigheten vid prövning av en registrerad understödsförenings ansökan om antagande till erkänd arbetslöshetskassa skall tillse, att föreningens stadgar innehålla tillfredsställande bestämmelser om avgifter, medelsförvaltning och fondbildning samt jämväl i övrigt äro betryggande för medlemmarna, ävensom vägra antagande, där anledning till anmärkning i nyss angivet hänseende finnes eller där stadgarna innehålla bestämmelser, som med hänsyn till ändamålet med föreningens verksamhet prövas vara obehöriga, böra såsom hädanefter överflödiga utgå ur förordningen.

5 §.

Av motsvarande skäl, som anförts för uteslutning av 6 § första stycket punkt 5) sjukkasseförordningen, har i nu förevarande paragraf punkt 5) fått utgå.

26 §.

I denna paragraf, som finnes införd under rubriken »Om stadgarnas bestämmelser rörande avgifter och fondbildning», föreskrives i första stycket, att erkänd arbetslöshetskassa skall för tid, då medlem för annans räkning mot avlöning användes till arbete, som utföres annorstädes än i medlemmens hem, upptaga fasta medlemsavgifter. Detta stycke torde böra bibehållas såsom utgörande ett specialstadgande i förhållande till 13 § första stycket första punkten förslaget till ny understödsföreningslag.

Vad däremot andra stycket i nu förevarande paragraf beträffar hava däri upptagna bestämmelser rörande de fasta avgifterna erhållit full saklig motsvarighet i övriga punkter av 13 § första stycket nyssnämnda lagförslag. På grund härav hava sagda bestämmelser ansetts böra utbytas mot en hänvisning till vad i understödsföreningslagen stadgas om de fasta avgifterna.

34 och 35 §§.

I dessa paragrafer hava hänvisningarna till vissa paragrafer i understödsföreningslagen jämkats till överensstämmelse med förslaget till ny lag i ämnet.

Övergångsbestämmelserna.

Dessa hava erhållit motsvarande avfattning som övergångsbestämmelserna i förslaget till ändringar i sjukkasseförordningen.

Departementschefen hemställer härefter, att de upprättade förslagen till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor och till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor måtte genom proposition föreläggas riksdagen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Nils-Sture Lindqvist.
